

SKUODO R. MOSĖDŽIO GIMNAZIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rengiant „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą“, buvo vadovaujama šiais dokumentais:

1.1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004m. vasario 25d. įsakymu Nr. ISAK-256 (Žin., 2004, Nr.35-1150);

1.2. Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. Nr.V-7661.3.

1.3. Pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo metodinėmis rekomendacijomis (www.upc.smm.lt)

1.4. Pradinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433);

1.5. 2013-2015 m. pradinio ugdymo programos bendroju ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004m. vasario 25d. įsakymu Nr. ISAK-256 (Žin., 2004, Nr.35-1150).

2. Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, tėvų apie mokinių mokymosi sėkmingumą ir pažangą informavimą.

3. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, kriterijai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą bei tėvų informavimo apie vaiko ugdymo(si) pasiekimus priemonės.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo etapo ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per trimestro ugdomąjį laikotarpį padarytą pažangą, nustatant mokinių pasiekimų lygius („aukštesnįjį“, „pagrindinį“, „patenkinamą“ ir mokiniui, nepasiekus „patenkinamo“ pasiekimo lygio, įrašoma „nepatenkinamas“), orientuojantis į Bendrojoje pradinio ugdymo programoje aprašytus pasiekimų požymius.

Apklausa – 1) žinių tikrinimas žodžiu; 2) anketinis tikrinimo būdas (klausimais) tyrimo tikslais. Mokymo procese gali būti taikoma sakytinė, rašytinė, individuali, frontali, grupinė, mišrioji apklausa. Atsižvelgiant į didaktinius pamokos tikslus, apklausa gali būti organizuojama pamokos pradžioje, jos viduryje arba pabaigoje. Apklausa raštu organizuojama iš vienos pamokos temos.

Diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą situaciją: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Diktantas – tai rašomasis darbas (teksto rašymas diktuojant), kurio metu siekiama įtvirtinti arba patikrinti mokinių praktinius rašymo įgūdžius.

Formuojamasis vertinimas nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t.y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ir nesėkmes. Padeda numatyti mokymosi perspektyvą, stiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams bendradarbiauti.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Kriterinis vertinimas – naudojami tam tikri kriterijai, su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

Sisteminis vertinimas – sistemingai analizuojami, vertinami įvairūs mokinių atliekami darbai.

Savarankiškas darbas – mokymo metodas, kai tikrinamas mokinių išsilavinimas jų rašto darbais.

Praktiniai darbai – šis metodas taikomas savarankiškam darbui tikrovės reiškiniams stebėti ir jiems eksperimentuoti. Naudojami specialūs prietaisai ir instrumentai. Darbas organizuojamas grupėmis arba individualiai ir atliekamas pagal standartines instrukcijas. Mokiniai savarankiškai atlieka užduotis, patys stebi atliekamą bandymą, komentuoja gautus rezultatus, apibendrina, daro mokslines išvadas.

Namų darbai – mokymo organizavimo forma, kai mokymas mokykloje tęsiamas atliekant įvairius darbus namie. Per pamoką mokinys pasirengia namų darbui, jam nurodoma, ką ir kaip reikės daryti. Skiriami sakytiniai (žodiniai), rašytiniai, praktiniai namų darbai. Kaip jie atlikti, tikrinama kitos pamokos metu arba mokytojui patogiu laiku.

Projektas – tai metodas, kurio esminiai požymiai yra aktyvi veikla, problemų sprendimas ir įgyjama patirtis, atliktas darbas, ugdantis įvairiapusių mokinių gebėjimus. Projektinis darbas parengiamas iš vienos temos, gali būti integruotas: trumpalaikis ir ilgalaikis.

Rašinys – informacinis atgaminamasis kūrybinių darbų metodas, kai mokytojas skatina mokinį vystyti atmintį, loginį mąstymą, praktiškai taikyti kalbos vartojimo įgūdžius bei patikrina mokinio pasirengimo lygį.

Testas- standartinių užduočių mokinių mokymosi rezultatams patikrinti metodas.

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Vertinimo informacija – iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui sėkmingai mokytis ir tobulėti; apibendrinti mokymosi pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę ir tuo remiantis priimti sprendimus.

6. Vertinimo uždaviniai:

6.1. Padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias ugdymo(si) puses, įsivertinti savo pasiekimus;

6.2. Padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį bei metodus;

6.3. Suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymą(si);

6.4. Suteikti mokinių poreikius atliepiančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

7.1. Vertinimas grindžiamas individualiais mokinio poreikiais;

7.2. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, bendrieji ir dalyko gebėjimai;

7.3. Vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;

7.4. Vertinama individuali mokinių pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

8. Vertinimo principai:

8.1. Atvirumas ir skaidrumas- su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų, vengiama pernelyg didelio vertinimo formalumo;

8.2. Objektyvumas ir veiksmingumas- siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo; naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai;

8.3. Pozityvumas ir konstruktyvumas-vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti;

8.4. Informatyvumas – mokiniai sistemingai informuojami apie savo pasiekimus.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

9. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes. Planuodamas 1-os klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis – išvada apie vaiko pasiekimus (jei mokinys lankė priešmokyklinę grupę).

10. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis, sisteminis vertinimas:

10.1. **Formuojamasis vertinimas** atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

10.1.1. formuojamasis vertinimas vyksta nuolat – kiekvieną dieną, kiekvieną pamoką, taip pat ir ne pamokos metu: stebint mokinius, renkami ir interpretuojami įrodymai apie tai, kaip jie mokosi, ir naudojama ši informacija, siekiant juos motyvuoti, padėti įsitraukti į aktyvų mokymosi procesą, ugdyti mokėjimo mokytis gebėjimus ir koreguoti savo mokymąsi taip, kad pasiektų aukštesnių ugdymo(si) rezultatų.

10.1.2. atliekant formuojamąjį vertinimą pamokoje:

10.1.2.1. su mokiniais išsiaiškinami mokymosi uždaviniai ir vertinimo kriterijai: pamokos uždaviniai ir vertinimo kriterijai formuluojami aiškiai, vaikams suprantama kalba;

10.1.2.2. pozityviai skatinama mokymosi motyvacija: keliant mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau, nurodant, kas pavyko, pagrįstai pagiriant;

10.1.2.3. parenkamos veiksmingos užduotys, naudojami įvairūs mokymo(si) metodai ir strategijos, kad mokinys patirtų sėkmę.

10.1.3. formuojamojo vertinimo strategijos, skatinančios ir palaikančios mokymąsi, yra:

10.1.3.1. vertinimas žodžiu ir nežodine kalba (gestas, mimika), stebint, klausantis, klausinėjant, diskutuojant;

10.1.3.2. vertinimas raštu (komentaras) mokinių sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose, savarankiškų darbų bei mokomųjų testų lapuose;

10.1.3.3. vienas kito ir savęs vertinimas (priedas Nr.1);

10.1.3.4. palankios mokymuisi aplinkos palaikymas.

10.2. **Diagnostinis vertinimas** taikomas sistemingai, pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus, atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

10.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną negali būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

10.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.), įrašais elektroniniame dienyne;

10.2.3. mokykloje pasirinktas vertinimo informacijos kaupimo būdas yra mokinio darbų aplankas. Jame: testai, kontroliniai, savarankiški, kūrybiniai darbai;

10.2.4. taikant diagnostinį vertinimą:

10.2.4.1. aiškiai ir suprantamai nusakomi mokiniams laukiami pasiekimai, išaiškinami vertinimo kriterijai; patikslinama, ar mokiniai suprato;

10.2.4.2. apgalvojami ir pasirenkami tinkamiausi grįžtamosios informacijos pateikimo būdai, formos ir laikas; teikiama grįžtamoji informacija mokiniams;

10.2.4.3. drauge su mokiniais numatomi tolesnio mokymo ir mokymosi uždaviniai.

10.2.5. diagnostinis vertinimas remiasi mokinių klausinėjimu, klasės ir namų darbų, kontrolinių užduočių rezultatais. Apibendrinus diagnostinės užduoties rezultatus, daroma vertinamoji išvada. Diagnostinio vertinimo išvada užrašoma šalia diagnostinės užduoties.

10.3. **Apibendrinamasis vertinimas** atliekamas trimestrų ir metų pabaigoje. Trimestro mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per trimestrą padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi elektroniniame dienyne:

10.3.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

10.3.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyne skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“;

10.3.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pritaikytą programą ir nesiekiančių įgyti pradinio ugdymo išsilavinimo, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje elektroninio dienyne skiltyje, įrašant „p.p.“ arba „n.p.“;

10.4. **Sisteminis vertinimas** – sistemingai analizuojami, vertinami įvairūs mokinių atliekami darbai. Jų vertinimas fiksuojamas sąsiuvinuose, testuose, elektroniniame dienyne. Juose lietuvių kalbos, matematikos įrašai turi būti ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę; kitų dalykų – mokytojas pasirenka individualiai, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį;

10.5. Pirmos klasės mokiniai rugsėjo mėnesį nevertinami. Vertinimo įrašai elektroniniame dienyne fiksuojami nuo spalio mėnesio;

10.6. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (pagal rekomendacijas, pateiktas www.upc.smm.lt), jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą. (žiūrėti **PRIEDAS Nr. 2**).

V. VERTINIMO KRITERIJAI

11. Pagrindiniai kriterijai, kuriais vadovaudamasis mokytojas vertina bendruosius bei dalykinius mokinių gebėjimus, įgūdžius, pastangas yra Bendrosiose programose siekiami rezultatai (pasiekimai):

11.1. **lietuvių kalba**: vertinama mokinio kalbinė veikla, skaitymo technika ir teksto suvokimas, rašymo technika, teksto kūrimas, rašyba (diktantas, rašiniai, atpasakojimai, kūrybiniai darbai), kalbos sandaros suvokimas, literatūrinis išprusimas;

11.2. **matematika**: vertinama matematinis mąstymas, komunikacija, planiniai standartizuoti testai, kontroliniai darbai (žinių patikra);

11.3. **pasaulio pažinimas**: vertinama mokinio komunikaciniai, pažintiniai bei darbo ir veiklos gebėjimai, kurie atsispindi įvairiuose projektiniuose darbuose, kūrybinėse užduotyse;

11.4. **anglų kalba**: vertinama sakinio teksto supratimas (klausymas), sąveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas), rašytinio teksto supratimas (skaitymas), rašytinio teksto kūrimas (rašymas);

11.5. **muzika**: vertinamas muzikavimas, muzikos kalbos praktika, muzikos klausymas, apibūdinimas bei muzikinė raiška socialiniame gyvenime (muzikiniai pasirodymai mokyklinėje ir nemokyklinėje aplinkoje);

11.6. **dailė**: vertinama dailės raiška, dailėtyra, dalės raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje;

technologijos: vertinimo veiklos sritys – projektavimas, informacijos rinkimas ir panaudojimas, medžiagų pažinimas, technologinių procesų, jų rezultatų pateikimas ir vertinimas;

11.7. **kūno kultūra**: vertinama pagrindinių judesių laisvumas, atletinė veikla, judrieji ir atitinkantys amžių sporto žaidimai, koreguojamoji kūno kultūra bei fizinis aktyvumas gamtoje.

VI. TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

12. Mokymosi pasiekimai fiksuojami mokinio darbų aplankuose ir elektroniniame dienyne.

13. Tėvų informavimas:

13.1. Pirmasis tėvų susirinkimas organizuojamas rugsėjo mėnesį, kuriame tėvai supažindinami su mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema;

13.2. Praėjus 2 mėnesiams nuo trimestro pradžios tėvai informuojami apie vaiko mokymosi pasiekimus elektroniniame dienyne, o retai jame besilankantiems tėvams raštu. Po to, pagal poreikį organizuojami individualūs pokalbiai, kuriuose aptariami mokinio pasiekimai, stipriosios ir silpnosios ugdymosi pusės;

13.3. Pasibaigus trimestrui organizuojami bendri ir/ar individualūs susirinkimai (pagal poreikį);

13.4. Kartą per mokslo metus organizuojama atvirų durų diena, kurios metu tėvai stebi savo vaiko darbą pamokose, konsultuojasi su jų vaikus mokančiais mokytojais, specialistais; renginių metu;

13.5. Renginių metu.

14. Mokiniai nešasi į namus savo darbų aplankus, kuriuos analizuoja ir aptaria kartu su tėvais. Tėvai po mokytojo komentarų pasirašo.

15. Iškilus mokymosi problemų, tėvus (globėjus) informuoja klasės mokytojas, socialinis pedagogas. Susitinka individualiam pokalbiui.

VII. NAMŲ DARBAI IR JŲ VERTINIMAS

16. Namų darbų krūvio paskirstymas savaitei:

DALYKAS	KLASĖ	3	4
Lietuvių kalba (gimtoji)		2 h 30 min	2 h 30 min
Užsienio kalba (anglų)		30 min	40 min
Matematika		1 h	1 h
Pasaulio pažinimas		30 min	30 min
Dailė ir technologijos		20 min	10 min
Tikyba/ Etika		10 min	10 min
Iš viso per savaitę (pagal higienos normas)		5 h	5 h

Pastaba:

1-2 klasių mokiniams namų darbai neskiriami.

3-4 klasių mokiniams skiriami namų darbai, kuriems atlikti reikia atlikti ne daugiau kaip 1 val. kasdien. Atostogų metu namų darbai neskiriami.

Grožinės literatūros skaitymas į šį valandų skaičių neįeina.

17. Namų darbų tikrinimas ir vertinimas:

17.1. Mokytojas pasirenka laiką, kada tikrinami namų darbai.

17.2. Namų darbai aiškiai nurodomi elektroniniame dienyne.

Įsivertinimo būdai (mokytojas renkasi individualiai):

Šviesoforo spalvos.
 Nykščio metodas.
 Plusų-minusų sistema.
 Paties mokinio komentaras.
 Emocijų veidukai.
 Įsivertinimo juostelės.

Spalvinimas: („Man sekėsi gerai -Galėjo sektis geriau - Man nepavyko; „ Lengva užduotis –Reikėjo pasistengti – Reikės pasikartoti“ ir pan.)
 ir kt.

Kūrybinių darbų komentarai:

Kuo džiaugiuosi?
 Kas pasisėkė?
 Ką reikėtų tobulinti?

Kūno kultūros, šokio pamokose įsivertinant naudojama: nykščio metodas, paties mokinio komentaras.

Apibendrinti pasiekimų lygių požymiai:

PASIEKIMŲ LYGIS	PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMIAI
Aukštesnysis lygis	Visada įdėmiai klausosi, aktyviai dalyvauja klasės veikloje, dirba grupėje, bendradarbiauja. Savarankiškai randa informaciją, geba ja pasinaudoti. Išsako ir argumentuoja savo nuomonę, prognozuoja, vadovauja, improvizuoja. Užduotis atlieka dažniausiai be klaidų. ŠAUNUS DARBAS! UŽDUOTIS ATLIKAI BE KLAIDŲ!
Pagrindinis lygis	Supranta esmę, perduoda informaciją. Pakanka motyvų užduotis atlikti laiku. Atidžiai klausosi, dalyvauja klasės ir grupės veikloje. Atlikdamas užduotis mažai klysta. UŽDUOTIS ATLIKAI! MAŽAI KLYDAI!
Patenkinamas lygis	Nors žinios nenuoseklios, bet geba atskirti, rasti, išvardinti. Geba atlikti iki galo daugelį užduočių, tačiau dažnai klysta. Mažai domisi mokomuoju dalyku. Nepasitiki savo jėgomis. KLAIDŲ DAUGOKA! REIKĖTŲ LABIAU PASISTENGTI!
Nepatenkinamas lygis	Neatitinka pradinio ugdymo programoje numatytų patenkinamo lygio požymių.

Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos
 4 kl. mok . .....
 ugdymo ir ugdymosi pasiekimų aprašas

Dalykas	Gebėjimai, mokėjimai, įsisavintos žinios	Įvertinimas (lygis)
Dorinis ugdymas (.....)		
Pasaulio pažinimas		
Lietuvių kalba		
Užsienio kalba (anglų)		
Matematika		
Dailė ir technologijos		
Muzika		
Kūno kultūra		
Šokis		

Klasės mokytojas: (parašas Vardas Pavardė) .....
 Mokytojai: (parašas Vardas Pavardė) .....